

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності 242 «Туризм»

за освітньою програмою «Економіка і організація туристичної діяльності»

на тему:

«Удосконалення організації надання туристичних послуг в агротуристичних кластерах (на прикладі Львівської області)»

Виконавець

студентка IV курсу факультету ЦЗФН

Солтанова Юлія Сергіївна

Науковий керівник

старший викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Єступова Ірина Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2022

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми випускної роботи визначається необхідністю поглибленого дослідження й аналізу методологічних основ формування та розвитку агротуристичних кластерних утворень як одного з важливих факторів стійкої стратегії розвитку бізнесу в регіоні. Для цього необхідно сформулювати передумови функціонування галузі в межах адміністративно- територіальних одиниць та об'єднаних територіальних громад: розробляти туристичні маршрути, розширювати мережу об'єктів туристичного інтересу, нарощувати обсяги надання туристичних послуг за рахунок збільшення частки в'їзного та внутрішнього туризму, вдосконалювати туристичну інфраструктуру, здійснювати інформаційну підтримку, тощо.

Мета дослідження - удосконалення організації надання туристичних послуг в агротуристичних кластерах.

Завдання дослідження:

- надати характеристику, визначити сутність та специфіка туристичних послуг;
- визначити класифікацію туристичних послуг;
- дослідити світовий досвід формування та функціонування агротуристичних кластерів;
- здійснити соціально-економічну оцінку ринку агротуристичних послуг Львівської області;
- провести аналіз надання послуг в агротуристичному кластері «ГорбоГори»;
- визначити SWOT-аналіз внутрішнього середовища агротуристичного кластеру «ГорбоГори»;
- обґрунтувати доцільність створення комплексу для переробки ягідної продукції;
- запропонувати заходи з розширення асортименту послуг гастрономічного туризму в агротуристичному комплексі «ГорбоГори».

Об'єктом дослідження є процес організації надання туристичних послуг в агротуристичних кластерах.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і прикладних аспектів удосконалення організації надання туристичних послуг в агротуристичному кластері «ГорбоГори».

Методи дослідження. У процесі дослідження для досягнення поставленої мети застосовано такі наукові методи дослідження як: узагальнення та систематизації, класифікації, структурно-логічного аналізу, стратегічного аналізу, статистичного аналізу, порівняння, абстрактно-логічний.

Інформаційну базу дослідження становлять нормативно-правові акти України, нормативні документи центральних органів державної влади, дані Державної служби статистики України, дані зарубіжної офіційної статистики, навчальні підручники, посібники, монографії, монографії, наукові статті, тези науково-практичних конференцій, статистичні дані, мережа «Інтернет».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра

складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (42 найменування). Загальний обсяг роботи становить 79 сторінок. Основний зміст викладено на 75 сторінках. Робота містить 13 таблиць, 9 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти організації надання туристичних послуг у кластерних системах»* розглянуті науково-теоретичні аспекти ринку туристичних послуг, надана їх характеристика, досліджені сутність та специфіка туристичних послуг, визначена класифікація туристичних послуг, досліджена специфіка надання туристичних послуг в агротуристичних кластерах.

У другому розділі *«Дослідження організації надання туристичних послуг в агротуристичних кластерах»* Проаналізований світовий досвід формування та функціонування агротуристичних кластерів. Надана соціально-економічна оцінка ринку агротуристичних послуг Львівської області. Здійснений аналіз надання послуг в агротуристичному кластері «ГорбоГори» Пустомитівського району Львівської області.

У третьому розділі *«Напрямки удосконалення організації надання туристичних послуг в агротуристичному кластері ГорбоГори»* проведений SWOT-аналіз внутрішнього середовища агротуристичного кластеру «ГорбоГори». За результатами аналізу обґрунтована доцільність створення комплексу для переробки ягідної продукції та розширення асортименту послуг гастрономічного туризму в агротуристичному комплексі «ГорбоГори».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Встановлено, що Закон України «Про туризм» визначає туристичні послуги як послуги суб'єктів туристичної діяльності по розміщенню, харчуванню, транспортному, інформаційно-рекламному обслуговуванню, а також послуги закладів культури, спорту, побуту, відпочинку і т.п., спрямовані на задоволення потреб туристів.

2. Визначено, що туристичні послуги за значенням в процесі подорожування поділяються на основні, без яких неможливе подорожування, додаткові, що сприяють комфортності подорожування та супутні, які підвищують ефективність та сприяють повній реалізації мети подорожі.

3. Встановлено, що туристичний кластер суттєво відрізняється від виробничого, його створення потребує об'єднання зусиль підприємств різних галузей економіки. Результатом взаємодії всіх учасників туристичного кластеру є комплексний туристичний продукт, який не можливо отримати від ізольованого функціонування кожного елемента цієї системи..

4. Досліджений світовий досвід формування та функціонування агротуристичних кластерів. Створення агротуристичних кластерів є потужним каталізатором економічного та соціального розвитку регіону. Раціональне поєднання природного, трудового, виробничого, економічного, соціального, туристичного та екологічного потенціалу, реалізоване шляхом створення

відповідних кластерів, дає регіону можливість розвиватися єдиним шляхом та створювати нові цікаві туристичні продукти

5. Надана соціально-економічна оцінка ринку агротуристичних послуг Львівської області. Проаналізовані економічні показники розвитку агротуризму в Львівській області, які включають: кількість вітчизняних та іноземних туристів; розмір туристичних витрат; обсяг туристичного потоку; величину економічних розходів на охорону довкілля; показники фінансово-економічної діяльності; стан і розвиток сільського господарства.

6. Проведений аналіз організації надання послуг в агротуристичному кластері «ГорбоГори» в Пустомитівського району Львівської області показав, що наближеність території кластеру до обласного центру, наявність природно-кліматичних, аграрних і людських ресурсів дозволяє розвивати виробництво органічної сільськогосподарської продукції, надавати рекреаційні, агротуристичні послуги, відновлювати автентичні види ремісництва. Обслуговуючий кооператив кластеру переробляє сільськогосподарську продукцію. Всі учасники кластера продають свої продукти під місцевим брендом. В 2017 р., на етапі створення та становлення, «ГорбоГорам» вдалося залучити 24 мл. грн. у рамках проектів регіонального розвитку, що фінансуються Європейським Союзом.

7. Визначені напрямки удосконалення організації надання туристичних послуг в агротуристичному кластері «ГорбоГори», проведений аналіз сильних і слабких сторін внутрішнього середовища агротуристичного кластеру «ГорбоГори». SWOT-аналіз показав, що у кластера «ГорбоГори» є цілий ряд сильних сторін, що дають йому ряд переваг і можливостей розширення своєї діяльності.

8. З метою удосконалення організації надання агротуристичних послуг у кластері «ГорбоГори» запропоновано облаштувати у с. Липники комплексу для заморожування та переробки ягідної продукції на декілька цехів – цех плодоовочевої заморозки, цех виробництва наливки та цех виробництва варення, що забезпечить удосконалення організації надання агротуристичних послуг, створення робочих місць, збільшення доходу та прибутку суб'єктів господарювання кластеру, збільшення бюджетних надходжень.

9. Запропоновано для розширення асортименту туристичних послуг в агротуристичному кластері «ГорбоГори» здійснювати екскурсії по цехам виробництва продукції переробного комплексу з дегустацією їх продукції. Дегустаційна зала в комплексі може стати центром додаткового прибутку в розмірі 98 000 грн. в рік за рахунок дегустаційних зборів та розширення сервісних послуг, сприяти активному розвитку гастрономічного туризму.